

Meer meldingen ernstige Klebsiella-mastitis

Een schoon en droog ligbed is een belangrijk wapen in de strijd tegen Klebsiella.

Deze zomer komen er bij de GD weer veel meldingen binnen van infecties met Klebsiella. Klebsiella kan leiden tot ernstige en soms dodelijk verlopende uierontsteking en is vaak moeilijk succesvol te behandelen. Preventie is dan ook van groot belang.

Een besmetting met de Klebsiellabacterie kan zowel een zichtbare mastitis als een (chronisch) verhoogd celgetal veroorzaken. De zichtbare verschijnselen (hoge koorts, daling van de voeropname- en productie, afwijkende melk en een hevig gezwollen kwartier) lijken op die van *E. coli*-mastitis, alleen genezen koeien in veel gevallen niet van een Klebsiellamastitis. Als de dieren opknappen, blijven ze vaak 'drager' en kunnen ze gezonde dieren tijdens het melken (via tepelvoeringen) en via de ligboxen (door het uitliggen van de melk) besmetten.

Besmettingsroute

Meestal raken koeien besmet met Klebsiella via strooisel dat met de bacterie verontreinigd is. Klebsiella komt voor in de bodem en komt via gronddeeltjes in het strooisel terecht. Zaagsel kan de bacterie bevatten als er bijvoorbeeld schors in zit van bomen die over de grond zijn geslept. Het strooisel kan ook in de stal besmet raken door melk uitliggen, bovendien worden Klebsiella-bacteriën door (gezonde) koeien via mest uitgescheiden. Op deze manier kan ook ander ligbedmateriaal (zelfs zand) besmet raken.

Aanpak

Wanneer u een Klebsiellabesmetting vermoedt, is het belangrijk om via bacteriologisch onderzoek vast te laten stellen dat het daadwerkelijk om Klebsiella gaat (en bijvoorbeeld niet om *E. coli*). Wanneer het inderdaad Klebsiella betreft, is het vanwege het grote besmettingsrisico verstandig de betreffende koe(ien) af te voeren. Door middel van GD-strooiselonderzoek kunt u erachter komen of (en in welke mate) de Klebsiellabacterie aanwezig is in het strooisel en of dit in het door u gebruikte

strooisel (bijvoorbeeld zaagsel, stro, of droge fractie mest) risicovol is. Bij de uitslag 'dubieus' of 'onvoldoende', is het verstandig de vervolgstappen te bespreken met uw dierenarts of een uiergezondheidsdeskundige van de GD. Om te achterhalen of er 'dragers' in uw koppel aanwezig zijn kunt u alle hoogcelgetalkwartieren bacteriologisch laten onderzoeken.

Preventie

Vooraf bij warm weer en vochtige omstandigheden kunnen Klebsiellabacteriën zich explosief vermenigvuldigen; dit wordt verergerd door broei. Het is dus belangrijk dat de koeien in een goed geventileerde omgeving op schoon, droog, kwalitatief hoogwaardig strooisel liggen en dat ze een goede weerstand hebben. Controleer twee keer per dag of de ligboxen schoon zijn en vrij van mest. Om de boxen goed droog te houden (en de pH te verhogen) kan kalk aan het strooisel worden toegevoegd. Omdat de pH-verhogende werking van kalk na 48 uur verdwijnt, zal de kalk met regelmaat moeten worden toegevoegd. (Veel) mest op de roostervloer, in de afkalfstal en in de ziekenboeg kan ook een bron zijn van Klebsiellabacteriën; laat de mestrobot of mestschuif zoveel mogelijk mest uit de weg ruimen.

Door de aanwezigheid van mastitisverwekkers in uw tankmelk te monitoren kunt u vroegtijdig signaleren of er Klebsiella-dragerkoeien in uw koppel aanwezig zijn óf dat er Klebsiellabacteriën in de omgeving van de koe aanwezig zijn (die tijdens het melken in de tankmelk terecht komen). GD Tankmelk Uiergezondheid is te bestellen via www.gd-winkel.nl of 0900-1770 (optie 1).